

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY PSZCZEW
z dnia**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021

Na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 998 zm.: 1076), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021” – jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pszczew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m. in. opracowuje 3-letnie programy wspierania rodziny. Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych. Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną. Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Gminy Pszczew

z dnia

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2019 – 2021**

PSZCZEW 2018

1. WSTĘP

Zgodnie z art. 176 pkt 1 i art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy stworzenie gminnego systemu wsparcia i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Podstawowym podmiotem i adresatem działań systemu pomocy społecznej w gminie Pszczew jest i będzie rodzina. Rodzina należy do tych instytucji społecznych, które pomimo wielu zmian zachodzących w społeczeństwie, znajduje się na szczycie hierarchii wartości społecznych. Przekonanie, że rodzina jest ważna w życiu jednostek oraz to, że stanowi ona cel, do którego warto dążyć, obecne jest w wielu różnych kulturowo zbiorowościach. Pragnienie posiadania rodziny jest czymś uniwersalnym. O ile jednak przekonanie o wadze rodziny jest znaczne, to zmienia się obraz i kształt tej rodziny. Dominujący model, znany jeszcze sprzed kilkunastu lat, oparty na trwałym małżeństwie z silną pozycją mężczyzny, męża i ojca, ustępuje miejsca innym formom życia rodzinnego, opartym na małżeństwach o partnerskim statusie, małżeństwach rekonstruowanych, związkach partnerskich czy niepełnych, z samotnym rodzicem jako głową rodziny. Zmieniają się również oczekiwania wobec rodziny, szczególnie wobec rodziców, związane z presją demograficzną.

Współczesne rodziny posiadają coraz mniej dzieci. Są obarczone wieloma dylematami: balansowaniem między pracą a domem, co ma swoje przełożenie na czas dla rodziny i jakość relacji wewnątrzrodzinnych; wyborem między rodziną z jednym dzieckiem, ale za to maksymalnie „doinwestowanym” czy wielodzietnością i zagrożeniem marginalizacją; formalizowaniem relacji między partnerami i zawarciem związku małżeńskiego, kosztem rezygnacji z indywidualizmu, czy życiem w związku nieformalnym.

Dylematy związane z rodziną stają się nie tylko przedmiotem szczególnego zainteresowania polityki społecznej, ale też dużym wyzwaniem dla niej. Zwłaszcza kwestie związane ze wspieraniem funkcji opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej rodziny. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej. Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego

należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego.

Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspierają w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Aby móc kompleksowo wspierać rodziny należy stworzyć gminny program wspierania rodziny, którego realizacja należy do zadań własnych gminy. Niniejszy Program Wspierania Rodziny w gminie Pszczew na lata 2019 – 2021 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze strategią rozwiązywania problemów społecznych Gminy Pszczew na lata 2015-2023. Program wspierania rodziny w Gminie Pszczew na lata 2019 – 2021 stanowi kontynuację wybranych celów i zadań wskazanych do realizacji w poprzednim programie.

2. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Strategicznym celem Programu jest budowa lokalnego systemu pomocy rodzinie w Gminie Pszczew, w ostatecznym efekcie stworzenia systemu, w ramach którego rodzina będzie mogła liczyć na pomoc i kompleksowe wsparcie. Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zadaniem obowiązkowym jednostek samorządów terytorialnych oraz organów administracji rządowej jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą. Realizacja zadań winna odbywać się we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych rodziny jest jej wsparcie w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym przyjmowaniu i wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Praca z rodziną powinna być prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- terapii i mediacji;
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz

zapobieganie izolacji, zwanych dalej "grupami wsparcia" lub grupami samopomocowymi.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 charakteryzuje i ujmuje w szczególności role i zadania ośrodka pomocy społecznej w obszarze jego działalności oraz kompetencji wynikającej z obowiązujących ustaw. Zidentyfikowane problemy społeczne mieszkańców Gminy Pszczew oraz analiza zgromadzonych danych pozwoliła na określenie kierunków działań i priorytetów do realizacji na najbliższe trzy lata.

3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Gmina Pszczew położona jest w powiecie międzyrzeckim, w środkowowschodniej części województwa lubuskiego. Zaliczana jest do najpiękniejszych zakątków Ziemi Lubuskiej. Gmina zajmuje powierzchnię 178 km², z czego ponad 50% stanowią lasy, a kolejne 10% to wody powierzchniowe – rzeka Obra i ponad 20 różnej wielkości jezior. Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców gminy Pszczew w latach 2015-2018.

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy Pszczew w latach 2015-2018

2015	2016	2017
4303	4267	4283

Źródło: ocena zasobów - sprawozdanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczewie za lata 2015-2017.

Na niepowtarzalny charakter gminy Pszczew składa się również ukształtowanie terenu, które jest efektem ostatniego zlodowacenia Polski. Całości niezwyklego obrazu dopełniają pola uprawne, łąki, pastwiska oraz rozrzucone w mozaice tych wszystkich elementów osady ludzkie. W granicach administracyjnych gminy Pszczew znajduje się 13 miejscowości, które tworzą 12 sołectw: Pszczew oraz Borowy Młyn, Janowo, Nowe Gorzycko, Policko, Rańsko, Silna, Stoki, Stołuń, Szarcz, Świechocin oraz Zielomyśl. Zróżnicowana baza turystyczna i dobrze rozwinięta infrastruktura rekreacyjna stwarzają doskonale warunki do uprawiania niemal wszystkich form turystyki aktywnej przez cały rok

4. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Placówką realizującą zadania pomocy społecznej na terenie gminy Pszczew jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie. Adresatami wsparcia socjalnego są najczęściej rodziny cierpiące niedostatek z powodu ubóstwa bądź bezrobocia, rodziny wielodzietne, rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, osoby niepełnosprawne, rodziny dotknięte przemocą i uzależnieniami. Tabela 2 przedstawia powody przyznania pomocy dla rodzin w latach 2015-2018.

Tabela. 2. Powody przyznania pomocy dla rodzin w latach 2015-2018

Powody przyznania pomocy	2015	2016	2017	30.06.2018 r.
ubóstwo	83	78	75	47
bezdomność	2	0	0	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	14	24	28	21
w tym: wielodzietność	6	12	20	14
bezrobocie	56	62	60	29
niepełnosprawność	86	98	105	76
długotrwała lub ciężka choroba	91	113	119	80
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa	11	15	16	12

domowego				
w tym: rodziny niepełne	6	11	7	5
rodziny wielodzietne	1	4	6	5
przemoc w rodzinie	1	0	0	0
alkoholizm oraz narkomania	29	25	29	24
trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	1	2	0
kłeska żywiłowa lub ekologiczna	0	0	5	0

Źródło: sprawozdania półroczne oraz roczne MPiPS-03 Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczewie.

Z powyższej tabeli wynika, iż w latach 2015-2018 rodziny z problemami najczęściej miały przyznawaną pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, ubóstwa, potrzeby ochrony macierzyństwa oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się najczęściej z problemami takimi jak: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, uzależnienia, przemoc domowa oraz zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

5. GŁÓWNE PROBLEMY RODZIN Z TRUDNOŚCIAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI NA TERENIE GMINY PSZCZEW

5.1. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Rodzina bezradna opiekuńczo-wychowawczo to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. Rodziny te pozostają w opozycji do właściwości rodziny zdrowej. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny - są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia, zasady

są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia. Podejmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jakie niesie rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie emocjonalne). Coraz bardziej widoczne są różnice pomiędzy rodzinami bogatymi a biednymi. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci.

Pracownicy socjalni jak i również asystenci rodziny Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczewie w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, borykających się z różnorodnymi innymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach. Najbliżej rodziny znajduje się asystent rodziny.

Asystent ma za zadanie pomóc zmienić stosunek osób zmarginalizowanych do własnej sprawczości, zwiększyć ich poczucie wpływu na swoje życie, nadrzędnym zaś celem jest podejmowanie działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Tutejszy Ośrodek zatrudnia 1 asystenta rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15-tu. Na uwagę zasługuje fakt, że wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno-socjalnym, opiekuńczo-wychowawczym i społecznym. W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy, który jest następnie realizowany. Z planem pracy zapoznaje się także pracownik socjalny. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Są to rodziny, które borykają się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja jest wynikiem kilkuletnich a nawet kilkunastoletnich zaniedbań, czy też zaniechań rodziny i systemie pieczy zastępczej monitorował funkcjonowanie rodziny.

Tabela 3 przedstawia liczbę rodzin objętych asystentem rodziny w latach 2015-2018.

Tabela 3. Liczba rodzin objętych asystentem rodziny w latach 2015-2018

2015	2016	2017	30.06.2018 r.
15	15	23	23

Źródło: sprawozdania półroczne oraz roczne MPiPS-03 Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczewie.

Z tabeli wynika, iż liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, które wymagały wsparcia asystenta rodziny zwiększył się znacznie w roku 2017. W tym samym roku zwiększyło się również zatrudnienie na stanowisku asystenta rodziny – do 1,5 etatu.

5.2. Uzależnienia – alkoholizm, narkomania

Rodziny, w których występuje problem alkoholowy i narkotykowy zwykle charakteryzuje niższy status socjoekonomiczny, ograniczone możliwości związane z wykształceniem czy podjęciem pracy. Ta grupa rodzin szczególnie narażona jest na występowanie przemocy, aczkolwiek to zjawisko dotyczy nie tylko rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, ale i tych dobrze sytuowanych, w których na pozór nie występują problemy. Z tabeli 2 wynika, iż Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie udzielał w latach 2015-2018 pomocy maksymalnie 29 rodzinom z problemem uzależnienia. Powyższa statystyka nie uwzględnia rodzin z problemem uzależnienia, które nie korzystają z pomocy społecznej. Przyjąć więc należy, że rodzin z problemami uzależnienia jest zdecydowanie więcej.

Aktem prawnym na terenie Gminy Pszczew, na podstawie, którego prowadzona jest realizacja wskazanych działań zgodnie z kierunkami zawartymi w/w ustawach jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii. Realizatorami w/w programów są w szczególności następujące podmioty: Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych, dotkniętych przemocą domową oraz innymi problemami mającymi destrukcyjny wpływ na życie i funkcjonowanie rodzin działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Pszczewie.

5.3. Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie

naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Tabela 4 przedstawia liczbę rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w latach 2015-2018.

Tabela 4. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w latach 2015-2018

2015	2016	2017	30.06.2018 r.
15	11	17	10

Źródło: sprawozdania Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczewie za lata 2015-2018.

Analizując dane statystyczne zawarte w tabeli 4, należy wywnioskować, iż z roku na rok zwiększała się liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty.

Problem przemocy dotyka rodziny zamieszkujące na terenie gminy Pszczew niezależnie od wykształcenia, statusu ekonomicznego czy też wykonywanego zawodu. Dlatego tak trudne jest podejmowanie działań mających na celu zdiagnozowanie problemu, jak również tych, które mają na celu zatrzymanie przemocy. Dodatkowym utrudnieniem w realizacji zadań jest brak współpracy rodzin w zakresie przezwyciężenia kryzysu, a także problem uzależnienia od alkoholu. Rodziny dotknięte przemocą otrzymują pomoc i wsparcie w ramach prac grup roboczych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. To na spotkaniach grupy roboczej przedstawiciele: policji, oświaty, ośrodka pomocy, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wspólnie z osobą, która jest dotknięta przemocą w rodzinie opracowują indywidualny plan pomocy. Działania podejmowane są także wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

5.4. Podsumowanie

Czynniki dysfunkcyjne, które negatywnie wpływają na funkcjonowanie rodziny nakładają na szeroko rozumianą kadrę pomocy społecznej stosowania pracy socjalnej ukierunkowanej na zmiany negatywnych zachowań i poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej. W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami zachodzi konieczność udzielenia jej pomocy, m.in. poprzez stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu poradnictwa specjalistycznego.

Mówiąc o rodzinie musimy spojrzeć na nią szerzej nie ograniczając się tylko do tzw. rodzin

dysfunkcyjnych. W obecnej sytuacji demograficznej naszego kraju (starzenie się społeczeństwa) należy podjąć wszelkie działania promujące rodzicielstwo. Jednym z takich działań naszego państwa jest ustanowienie **rządowego programu dla rodzin wielodzietnych**. W ramach tego programu funkcjonuje Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18-go roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności na czas jego trwania. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień, przez instytucje, które podjęły współpracę w tym zakresie. Dane tych instytucji zostały umieszczone na stronie internetowej rodzina.gov.pl. Poniższa tabela przedstawia liczbę wniosków oraz wydanych Kart Dużej Rodziny przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie.

Tabela 4. Liczba wniosków oraz wydanych Kart Dużej Rodziny przez Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	30.06 .2018 r.
Liczba wniosków	19	3	2	5
Liczba wydanych Kart	99	16	9	44

Źródło: sprawozdania Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczewie za lata 2015-2021.

Z dniem 1 stycznia 2017 r weszła w życie Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”- przepisy prawa dotyczą wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

6. ODBIORCY PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest przede wszystkim do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, lecz również do przedstawicieli instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

7. REALIZACJA:

Instytucje i organizacje realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny oraz pełniące inne

funkcje wspierające w gminie Pszczew:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie,
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Pszczewie,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Punkt Konsultacyjny AA,
- Zespół Szkół w Pszczewie,
- Przedszkole Samorządowe w Pszczewie,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Parafialny Zespół Caritas,
- Świetlice środowiskowe,
- Policja,
- Służba Zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzyrzeczu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu,
- Kuratorzy Sądowi.

Wszystkie wymienione wyżej instytucje i organizacje współpracują ze sobą, powiadamiając się wzajemnie o problemach w rodzinie i podejmują wspólne działania.

8. CELE PROGRAMU

Cel główny: Wsparcie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych

Cel szczegółowy 1: Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością

Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
Świadczenie pomocy społecznej rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialnych	2019 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba rodzin objęta pomocą
Pomoc w dostępie dzieci z rodzin wieloprotymowych do przedszkoli.	2019 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Przedszkole Samorządowe, Gminna Komisja ds.	Liczba dzieci przyjętych do przedszkola

		Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu.	2019 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Przedszkole Samorządowe	Liczba dzieci i młodzieży objęta dożywianiem
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	2019 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół,	Liczba dzieci i młodzieży objęta pomocą
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów socjalnych	2019 - 2021	Urząd Gminy	Liczba przyznanych stypendiów
Współorganizowanie letniego wypoczynku dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	2019 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z wypoczynku
Współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie.	2019 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Parafialny Zespół Caritas, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy	

Cel szczegółowy 2: Wspieranie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalenie zasobów tkwiących w rodzinach

Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie	2018 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół,	Liczba analizowanych rodzin

deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym.			
Rozbudowa sieci poradnictwa specjalistycznego (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne, zawodowe)	2018 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Policja, Gminna komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorzy Sądowi, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba udzielonych porad, przeprowadzonych spotkań, itp.
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci.	2018 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba zrealizowanych programów,
Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny.	2018 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta
Działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie	2018 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny, Policja	Liczba rodzin objętych działaniami
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w formie kolonii, zimowisk, wycieczek, wyjazdów, spotkań, imprez, itp.	2018 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Parafialny Zespół Caritas, Gminny Ośrodek Kultury, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów	Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem

		Alkoholowych	
Organizowanie i zapewnienie rodzinom dysfunkcyjnym usług opiekuńczych i specjalistycznych.	2018-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
Organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin z problemami wychowawczymi.	2018-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów, Zespół Szkół	Liczba grup wsparcia
Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z poza terenu gminy w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.	2018-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Parafialny Zespół Caritas, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy	

Cel szczegółowy 3: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
Współpraca z Zespołem Szkół w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	2018 - 2021	Ośrodek Pomoc Społecznej, Kuratorzy Sądowi	Liczba dzieci i rodzin objętych pomocą
Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień.	2018 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół	Liczba dzieci, którym udzielono pomocy
Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych.	2018 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Ilość zmodernizowanych programów
Promowanie aktywności młodego pokolenia, poprzez wspieranie idei wolontariatu.	2018 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół szkół, Gminny Ośrodek Kultury, Świetlice	Liczba podejmowanych działań

		Środowiskowe	
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.	2018 - 2021	Zespół Szkół, Gminny Ośrodek Kultury, Świetlice Środowiskowe	Liczba dzieci i młodzieży objęta wsparciem
Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży.	2018 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Przedszkole Samorządowe, Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie	Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia

9. OCZEKIWANE REZULTATY

1. podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie;
2. poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
3. konsolidacja działań różnych instytucji i organizacji;
4. pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania;
5. reintegracja rodziny biologicznej poprzez powrót dziecka do rodziny.

10. FINANSOWANIE

Finansowanie 3 – letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Pszczew, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

11. MONITOROWANIE

Koordynatorem Gminnego Programu wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie. Monitorowanie i ewaluacja Programu odbywać się będą poprzez przedkładanie sprawozdań z realizacji Programu przez Wójta Gminy Pszczew Radzie Gminy w terminie do 31 marca każdego roku. Sprawozdania będą sporządzane na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań programowych za rok poprzedni.